

ÖSKÜ KÖZSÉG

„ÚJ” TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ
ÉS
„ÚJ” TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK

II. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ 2018—2030

MUNKAKÖZI VÉLEMÉNYEZÉSI TERVDOKUMENTÁCIÓ

2019-2030

MEGBÍZÓ:
Öskü Község Önkormányzata
8191 Öskü, Szabadság tér 1.

2019. augusztus

ÖSKÜ KÖZSÉG

„ÚJ” TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

ÉS

„ÚJ” TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK

Dokumentációk:

I. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK (CSAK CD-N)

II. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

III. TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV

IV. HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT

V. ALÁTÁMASZTÓ JAVASLATOK

VI. TELEPÜLÉSI ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY

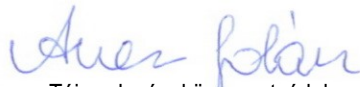
VII. KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

2019. augusztus

TERVEZŐK:

Településrendezés
Pápai Építész Stúdió Kft.
8500 Pápa, Eötvös u. 24.
Mezei László okl. építésmérnök
TT/É 19-0006/07

Tájrendezés, környezetvédelem
TÁJOLÓ-TERV Kft.
1147 Budapest, Must u. 4.
Auer Jolán vezető terület- és településtervező
településrendezési zöldfelületi
és tájrendező vezető tervező
TT1,TK/1, TR 01-5003

MOBIL CITY Mérnöki Tanácsadó Bt.
2131 GÖD, Bodza u. 2.
Dr. Maccinka Klára közlekedéstervező
KÉ-T, TRk-T/K1-d1

Közmű
EPGEP Kft.
9700 Szombathely, Géfin Gy. u. 22.
Horváth Ervin okl. épületgépész mérnök
G-T-18-0033

Produkt Kft.
9700 Szombathely, Géfin Gy. u. 5.
Füle Ernő okl. villamosmérnök
EN-T 18-0188, V-T 18-0188

Tartalomjegyzék:

Tartalomjegyzék:	4
1. Preambulum	5
2. Öskü jövőképe	6
2.1 A településfejlesztési alapelvek rögzítése	7
2.2 Öskü gazdasági jövőképe	7
2.3 Öskü társadalmi jövőképe	8
2.4 Öskü táji és természeti jövőképe	8
2.5 Öskü épített környezetének jövőképe	9
3. A koncepció célrendszere	10
3.1 A település átfogó fejlesztését szolgáló célok és részcélok meghatározása	12
3.1.1 A helyi gazdaság önfenntartó fejlesztése	12
3.1.2 Humán erőforrás fejlesztés	13
3.1.3 A települési környezet fejlesztése	14
3.2 Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása	15
3.2.1 A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	16
3.2.2 A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	17
4. Kiinduló adatok a további tervezési feladatokhoz	20
4.1 A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	20
4.1.1 Társadalmi adatok	20
4.1.2 Gazdasági adatok	22
4.1.3 Környezeti adatok	25
4.2 A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	26
4.3 Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	27
5. A megvalósítás eszközei és azok nyomon követése	28
5.1 A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	28
6. Mellékletek	28

I. BEVEZETÉS, ELŐZMÉNYEK

Öskü Község Önkormányzata az 15/2018. (III.13.) Kt. határozatában döntött a Településfejlesztési koncepció (továbbiakban: TFK) és az új településrendezési eszközök (továbbiakban: TRE) készítéséről. Új településrendezési eszközök a Településszerkezeti terv (továbbiakban: TSZT), a helyi építési szabályzat (továbbiakban: HÉSZ) és annak rajzi mellékletét képező Szabályozási tervek (továbbiakban: SZT). A TRE a teljes közigazgatási területre készül, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet mellékleteiben szereplő tartalommal.

A tervezési feladatokkal az Önkormányzat a Pápai Építész Stúdió Kft.-t bízta meg.

A TFK, a TAK és TKR, valamint a TRE készítése részben egymással párhuzamosan, részben egymást követően készül.

A TFK, TAK, TKR és TRE megalapozásához közös Megalapozó vizsgálatok készültek. A Megalapozó vizsgálatokkal párhuzamosan elkészültek a Települési örökségvédelmi hatástanulmány vizsgálati munkarészei is — aktualizálva az Értékleltárt is—, annak érdekében, hogy a TAK és a TKR számára friss értékvizsgálat szolgálhason alapul. A Települési örökségvédelmi hatástanulmány a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) kormányrendelet mellékletében szereplő tartalommal készül.

A TAK-ot és a TKR-t Öskü Önkormányzata 2017. novemberében elfogadta.

Mivel a TSZT és HÉSZ egyidőben készül, közös szakági Alátámasztó javaslatok készülnek majd.

A megbízás keretében elkészülő tervezési feladatok az alábbi kötetekben kerültek/kerülnek dokumentálásra:

- I. Megalapozó vizsgálatok
- II. Településfejlesztési koncepció
- III. Településszerkezeti terv
- IV. Helyi építési szabályzat
- V. Alátámasztó javaslatok
- VI. Települési örökségvédelmi hatástanulmány
- VII. Környezeti értékelés

A TFK és a TRE a 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet szerinti ún. teljes eljárással kerül egyeztetésre.

Jelen tervdokumentáció

Öskü Község „új” Településfejlesztési koncepció, településképi eszközök, valamint „új” településrendezési eszközök készítése

II. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ 2018—2030

c. Véleményezési tervdokumentáció.

1. Preambulum

Öskü község településfejlesztési koncepciója települési alapdokumentum. Hosszútávú fejlesztési döntés, amely az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. §. (1) bekezdésében foglaltakkal összhangban *"hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására"*.

A koncepció készítését megelőzte a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet 5. § (2) bekezdése szerint elkészített megalapozó vizsgálat, amely magába foglalja a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III. 11.) Korm. rendelet 68. e§-a szerinti örökségvédelmi hatástanulmány vizsgálati munkarészét is.

Jelen dokumentum a felsorolt vizsgálati munkarészek alapján került kidolgozásra és az általános célkitűzéseken túl célként tűzte ki a fejlesztési irányok tömör és tiszta megfogalmazását. A koncepció három fő fejezetre tagolódik:

- meghatározza a község gazdasági, társadalmi, táji, természeti, épített környezetére, térségi szerepére vonatkozó jövőképet,
- megfogalmazza a jövőkép eléréséhez szükséges átfogó és részcélokat, valamint
- összefoglalja a további tervezési feladatok kiinduló adatait.

2. Öskü jövőképe

Ahol a rómaiak jártak és le is telepedtek az a település ma is él. Öskü földrajzi adottságai, stratégiai szerepe miatt a kora középkorban is fontos szerepet kap, majd Palota vára mellett háttérbe szorul és a török hosszú időre lakatlanná teszi. A Zichyek a 17. század közepétől újra felvirágoztatják és a folyamatosan elmagyarosodó szlovák betelepülőkkel öntudatos településsé válik. A földműves, állattartó és iparos lakosság több évszázados hagyományt ápol, a családok hozománya a falu életét ma is meghatározza. Ösküt a különböző korok modernizációs folyamatai nem kerültk el, melyhez a térségben megjelenő katonai tevékenység és nagyüzemi iparosítás újabb adalékkal szolgált.

A település ma sem szeretne burokban fejlődni, mindig is nyitott a megújulás előtt. Öskü gazdasági ereje, agrár-gazdasága, iparossága része a térség fejlődésének. A helyi közösségek összetartása pedig biztosítékot adott mindig a túlélésre. A település olyan hely szeretne lenni, ahol

- az ott élők büszkék történelmi örökségükre, természeti és épített környezetükre, feltárják, őrzik és ápolják régészeti, építészeti emlékeiket.
- ápolják hagyományait, fejlesztik a helyi identitást erősítő folyamatokat, vallási és kulturális közösségeket.
- a különböző korosztályok, fiatalok, felnőttek, idősek számára a lakhatás, a tanulás, a munka, a pihenés és egészségük megőrzésének feltételei adottak.

Öskü településfejlesztési koncepciója a 2030-ig terjedő időszakra kijelöli a község helyét a hazai és a térségi településhálózatban, bemutatja a község társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetének jövőbeni állapotát. Ez a jövőkép a településen belül évszázadok óta zajló folyamat további szakaszának előrevetítése, amely egyben egy új, egy másfajta gondolkodás, szemlélet eredményeként létrejövő állapotot is felvázol.

A község jövőképe a helyi társadalmi és gazdasági szereplők aktív közreműködésével és bevonásával készült; értékek, érdekek, szándékok egymással harmonizáló egysége, ami találkozik az érdekeltek egyetértésével és szándékával, a jövő cselekvéseit motiválja. Öskü jövőképe a község történelmi, társadalmi, gazdasági és földrajzi adottságaira, lehetőségeire, valamint erőforrásaira (népesség, gazdaság, infrastruktúra, környezeti és egyéb értékei) épít, vonzó, megvalósítható állapotot körvonalaz.

A koncepció alapvető üzenete, hogy a múlt örökségének kötelezettségéből kiindulva Öskü megteremti és biztosítja valamennyi polgárának jövőjét, másrészt valamennyi polgára bízik Öskü jövőjében. Ez a lelkiertő és tartás az alapja annak, hogy Öskü megfogalmazhassa jövőképét:

Öskü az évszázadok örökségére alapozva feltárja, védi és ápolja történelmét, kultúráját és hagyományait. Polgárai által formált település kíván lenni, amely tudást, munkát, lakhatást, egészséget és élhető környezetet biztosít számukra. Öntudattal rendelkező, harmóniában élő település, amely aktív tényezője a térségi integrációnak és gazdasági fejlődésnek.

2.1 A településfejlesztési alapelvek rögzítése

A gazdag középkor földesurai, nemesei és jobbágjai, a felvilágosodás és polgárosodás évszázadai, a vallási közösségek hite, sajátos karakterű településsé formálta a kívülről szürke falunak látszó települést. A környező városok vonzáskörzetében, viszont attól egészséges távolságban a településen élő lakosság a városi életformák és a falusi lét között keresi helyét és identitását. A tudatvesztés, a bizonytalan útkeresés állapotát megelőzve kerültek megfogalmazásra a **település fejlesztésének** alábbi **alapelvei**:

- Harmonikus és kompakt település, fejlődés határok között
- Természeti, épített és kulturális értékek feltárása, ápolása és védelme
- Növekedés a település eltartó képességének függvényében
- Településfejlesztés a rehabilitációs folyamatokkal egyensúlyban
- Gazdasági potenciál és a versenyképesség növelése, innováció
- Élhető környezet, kiegyensúlyozott társadalom
- Identitástudat, lokálpatriotizmus
- Esélyegyenlőség, tudás alapú társadalom

Az alapelvek elfogadását tükrözi a község 2030-ra vonatkozó gazdasági, társadalmi, táji és természeti, épített környezetére, továbbá térségi szerepére vonatkozó jövőképe.

2.2 Öskü gazdasági jövőképe

Öskü gazdasága 2030-ban az alábbiakkal jellemezhető:

- A községben bejegyzett kis- és közép vállalkozások működőképeseek, hálózati és klaszter kapcsolataik stabilak, tökeellátottságuk jó.

- A gazdasági társaságok eredményei hozzásegítik az önkormányzatot az öfenntartó település megvalósításához.
- A gazdaságban helyet kapnak a helyi foglalkoztatást elősegítő, a környezetre negatív hatást nem gyakorló új logisztikai vagy termelő üzemek.
- A község mezőgazdasági struktúrája megőrzi kistermelői jellegét, a gazdálkodók korszerű technológiával termelnek, piacaik, értékesítési hálózataik stabilak, a mezőgazdasági területhasználat intenzív. A település önellátó termelésre rendezkedik be. Létrehozása kerül és eredményesen működik a megtermelt mezőgazdasági termékek helyi értékesítése. Önszegélyező társulások jönnek létre.
- A településen a gazdaságilag aktív lakosság aránya az országos átlagnál jobb, munkanélküliségi rátája az országos átlag alatti.

2.3 Öskü társadalmi jövőképe

Öskü társadalma 2030-ban az alábbiakkal jellemezhető:

- A község lakónépessége stagnál vagy kismértékben nő, az országos átlagnál magasabb a községben a születéskor várható élettartam és pozitív a község vándorlási egyenlege, lakosságvonzó képessége nő.
- A fiatalok családalapítási hajlandósága az országos átlagnál jobb, mert biztosított jövőjük, egzisztenciális biztonságban élnek.
- Az Öskün élő és a betelepülő fiatalok lehetőséget látnak tehetségük kibontakoztatására, boldogulásukat a községben képzik el; a korábban elköltözöttek szívesen térnek vissza a községbe, mert biztosítva látják jövőjüket.
- Öskü lakosságának egészségi állapota jó, testi és lelki kiegyensúlyozottságukat a közösségi élet, valamint a rekreációs lehetőségek széles tárháza támogatja. Az egészségügyi ellátó rendszer magas színvonalú.
- A településen élők jövedelmi viszonyai jók, az egy főre jutó jövedelem eléri vagy meghaladja az országos átlagot.
- Öskü nyitottan, befogadóan várja a településért tenni akaró, idetelepülő értelmiségieket és szakembereket, akik új szemléletet, friss gondolatokat hoznak a községbe.
- Öskü biztonságos község, az itt élők, ill. az ide érkezők személyi-, vagyon- és környezeti biztonsága az országos átlagnál jobb.

2.4 Öskü táji és természeti jövőképe

Öskü táji és természeti állapota 2030-ban az alábbiakkal jellemezhető:

- Harmonikusan élnek egymást mellett az ember által művelt kultúrtáj, a gazdasági és katonai hasznosítású területek és rendkívüli adottságú természeti környezet.
- A meglévő vagy újonnan létesülő felszíni bányaterületek folyamatos rekultivációja biztosított. A bányaművelés véges határokkal történik.

- Az erdősült, valamint a mezőgazdasági területek, a vizes élőhelyek, vízgazdálkodási területek fenntartása és művelése biztosított. Nem marad "gazdátlanul" egy talpalatnyi föld sem.
- A községi és külterületi zöldterületek a vizes élőhelyekkel együtt összefüggő zöldfelületi rendszert alkotnak. Legalább a zöldfelületi szempontból szerkezeti jelentőségű utcákban egységes fasorok jelennek meg.
- A lakosság aktív szerepet vállal a zöldterületek fenntartásában és fejlesztésében.

2.5 Öskü épített környezetének jövőképe

Öskü épített környezete 2030-ban az alábbiakkal jellemezhető:

- A fenntartható fejlődés cél- és eszközrendszere mellett egyre nagyobb hangsúlyt kap a harmonikus épített környezet ideológiája, fejlődés határok között.
- Megvalósul a településközpont és a belterületi utcák kompakt közterületi rehabilitációja, megújul és gazdagodik az intézményi, egyházi épületek és környezetük közösségi, köztéri szerepe. A szakszerűtlen és spontán átalakítások az építéskori értékek tiszteletben tartásával és rekonstrukciójával, a kortárs építészet eszközrendszerét nem mellőzve folyamatosan szűnnek meg.
- A települést szétszakító vasútvonal kikerül a belterületen kívülre.
- A vízfolyások és a kiváltásra kerülő vasútvonal mentén intenzív zöldfelületi, szabadidős területsáv jön létre. Az egykori malmok új funkciókkal megerősödve kelnek életre.
- A települési közszolgáltatások infrastruktúrája, épületállománya kiépült és fejleszthető.
- A közösségi lét fórumai (közterek, épületek, egyházi létesítmények) biztosítottak és fenntartásuk megoldott.
- Öskü lakossága egészséges, egészségügyi határérték alatti, por- és zajmentes környezetben él.
- A település épített környezete közművesített, tiszta, rendezett és környezetbarát.
- Az alacsony intenzitású (zöldfelületi, vízközei, kiskerti) területek létesítményei harmonikusan élnek együtt a táji környezettel.
- A község ingatlanpiaci kínálata rugalmasan követi az igényeket, a lakóterületek élhetőek és fenntartásuk biztosított. A kompakt település elvét követve a beépített területek rehabilitációja folyamatos.
- A közszolgáltatások mindenki számára elérhetőek, biztonságosak, magas színvonalúak.
- A község közlekedési kapcsolatai, közúthálózata kiépített, folyamatosan fenntartható és üzemeltethető.
- A gazdasági területek intenzíven hasznosítottak és elválnak a lakóterületektől. A lakó- és vegyes területek, valamint a gazdasági területek közötti közlekedési kapcsolatok (gyalogos, kerékpáros, gépjármű) jók.
- A térségi közösségi közlekedés magas színvonalú, fenntartható és mindenki számára elérhető.

- A település arculata egységes és mindenki által elfogadott, a településképi arculati kézikönyvben rögzített elvek szerint formálódik.

3. A koncepció célrendszere

A Veszprém Megyei Közgyűlés 62/2013 (XII.19.) számú határozatával fogadta el a Veszprém Megyei Területfejlesztési Koncepciót. A koncepció Veszprém megye fejlesztésének 2020-ig tartó átfogó céljait az alábbiakban határozta meg:

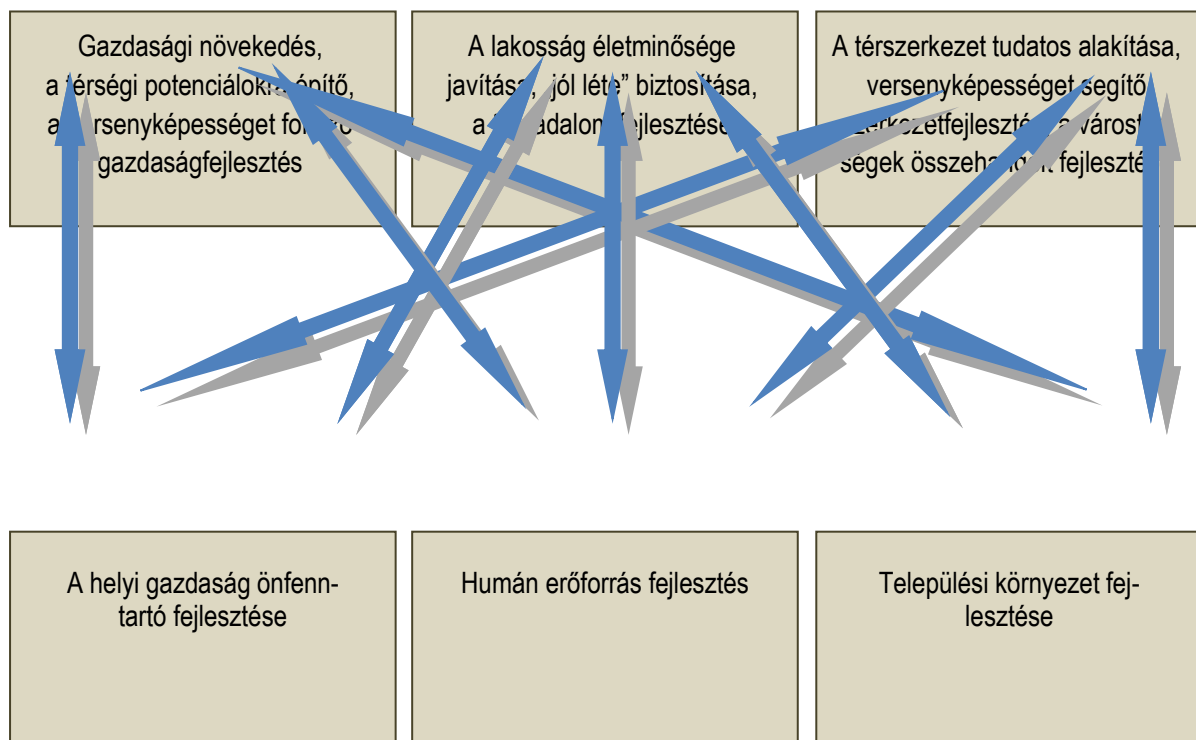
1. Gazdasági növekedés, a térségi potenciálokra építő, a versenyképességet fokozó gazdaságfejlesztés
2. A lakosság életminősége javítása, „jól léte” biztosítása, a társadalom fejlesztése
3. A térszerkezet tudatos alakítása, versenyképességet segítő szerkezetfejlesztés, a községtérségek összehangolt fejlesztése

A megyei koncepcióban Várpalota várostérségre (ideértve Öskü közigazgatási területét is) megfogalmazott fejlesztési célokat Öskü településfejlesztési koncepciója figyelembe vette. A megyei területfejlesztési koncepció átfogó céljaihoz igazodva Öskü jövőképe a településfejlesztés prioritásait a következő átfogó célokban határozza meg:

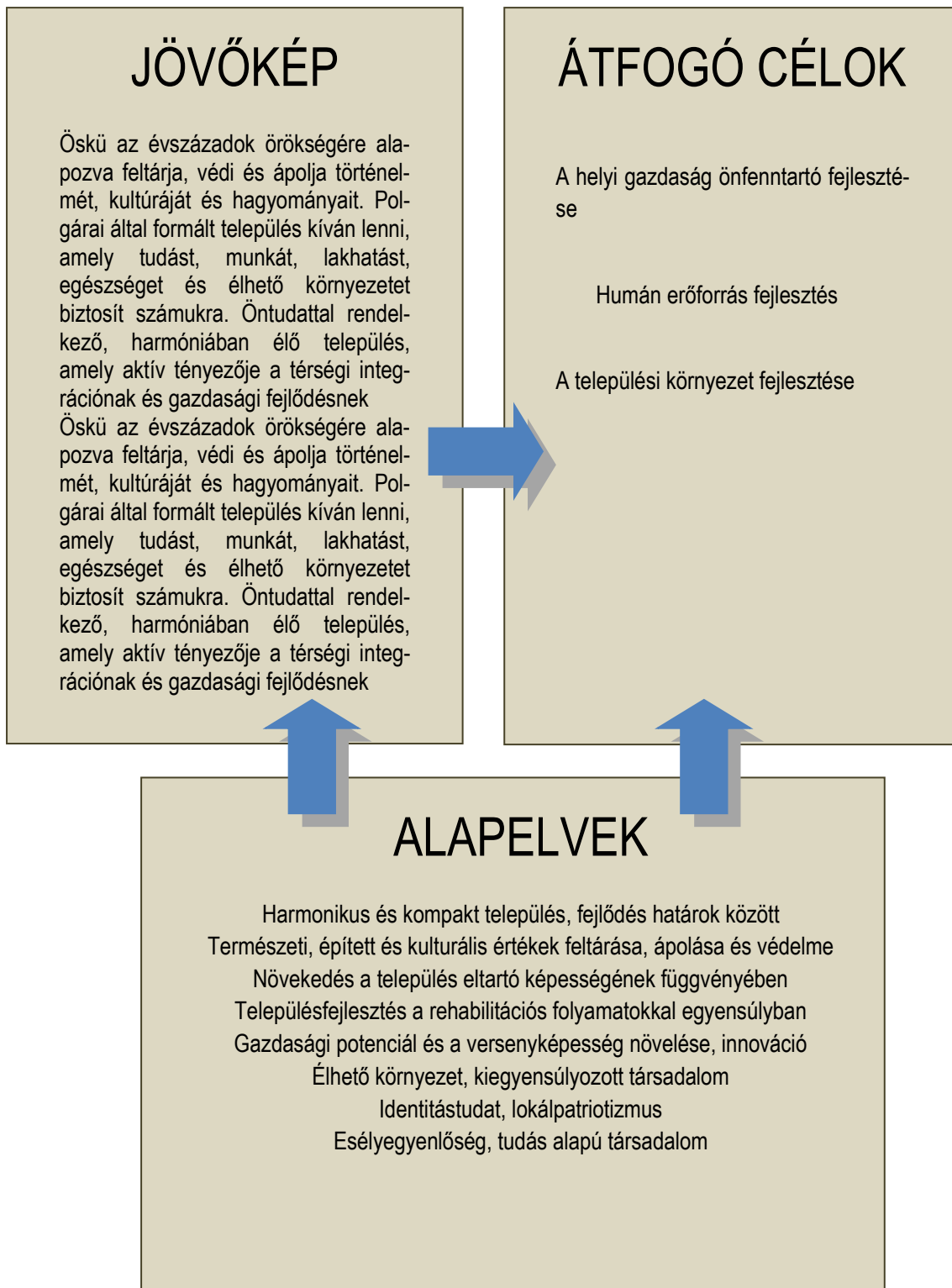
- A helyi gazdaság önfenntartó fejlesztése
- Humán erőforrás fejlesztés
- A települési környezet fejlesztése

A célok megvalósítása során

A megyei és a települési átfogó fejlesztési célok kapcsolatrendszere az alábbi ábrával jellemezhető:

Az ábra a jövőkép, az azok megvalósítását szolgáló célok és alapelvek kapcsolatát mutatja be.

3.1 A település átfogó fejlesztését szolgáló célok és részcélok meghatározása

A jövőképpen megfogalmazott fejlesztési irányok elérése érdekében kerültek megfogalmazásra azok a 10 évet meghaladó időtávra érvényes általános és komplex hosszútávú célkitűzések, amelyek alapját képezik a közép-, illetve rövidtávú célok kijelölésének.

Öskü településfejlesztési koncepciója a három átfogó célon belül különböző részcélokat fogalmaz meg. A részcélok az átfogó célokkal harmonizálnak, azok megvalósítását segítik.

3.1.1 A helyi gazdaság öfenntartó fejlesztése

Ösküt és ezen belül Öskü község történelmét a feudális viszonyok között fejlődő és alakuló egyházi, nemesi birtokrendszer és az ehhez kapcsolódó földművelés, állattartás, valamint erdőgazdálkodás határozta meg. A csonka középkor az elnéptelenedéssel veszélyeztette azt a falut, amely ma a Zichyek reformjainak és betelepítéseinek köszönhetően igenis életképes, erős identitástudattal, stabil gazdasággal rendelkezik. Az ipari, kisipari termelő vállalkozási tevékenység súlya a korábban jelentőséggel bíró mezőgazdaság és erdőgazdálkodás mellett ma is megmaradt, a gazdasági termelésben egyre nagyobb teret nyer. A környékbeli városok közelsége munkát biztosít a település számos lakója számára, a helyben működő gazdasági társaságok, és ipari termelő vállalkozások emellett viszont fejlődnek és egyre erősödő hatással vannak Öskü gazdaságára.

A település földrajzi helyzete, a munkaerőben rejlő gazdasági potenciál alapjaiban határozza meg a fejlődés lehetőségeit. A település célja megtartani, fejleszteni és gyarapítani minden olyan termelő tevékenységet, amely elegendő jövedelmet teremt a fenntartható fejlődés számára. Öskü nem szeretne alóvárossá, alvó településsé válni. Minimális cél a gazdasági stabilitás, a fenntarthatóság elérése, a gazdaság szereplőinek olyan szintű termelési lehetőségekhez juttatása, amely forrásai fedezni képesek a település működési szükségleteit és ezen túl hozzájárulnak a társadalom anyagai és szellemi gyarapodásához, biztosítják a szociális, egészségügyi ellátás feltételeit.

Öskü elkötelezett híve és helye a gazdasági termelésnek, a versenyképesség növelésének. A község célja, hogy a jövedelmek minél nagyobb arányban helyben teremtdjenek meg és a lehetőségekhez képest helyben kerüljenek felhasználásra. A település elfogadja és eszközeivel támogatja a települési léptéket meghaladó ipari, gazdasági területfejlesztést, azonban a település lakosságának védelme érdekében felügyeli és ellenőrzi a fejlesztés környezeti hatásait. Nem támogatja a környezetre jelentős hatást gyakorló gazdasági tevékenységek megjelenését. Emellett teljes nyitottsággal és befogadókészséggel áll a település az innovációs folyamatok előtt.

A háztáji gazdaságok, mezőgazdaságban működő kis- és középvállalkozások támogatásával, bevonásával fejleszteni szükséges a helyi termelői és értékesítési rendszereket annak érdekében, hogy a vásárlókat a helyben megtermelt termékek fogyasztására ösztönözze.

A történelmi örökség feltárt emlékei, a sajátos természeti környezet jó alapot teremtenek a turisztikai szektor további fejlődésének, a vendéglátás, a falusi turizmus térhódításának.

Öskü Várpalota várostérségében, partnerségi viszonyban, a kistérségi munkamegosztást szem előtt tartva kívánja kapcsolatait fejleszteni a környező településekkel. Ki kívánja venni részét a szociális és egészségügyi ellátás, az oktatás intézményrendszerének biztosításában, szükség esetén kiépítésében és működtetésében.

A régiós és kistérségi célokat elfogadva helyet kíván adni az innovációs tevékenységeknek. Potenciális tere a kistérségi munkahelyteremtésnek és foglalkoztatásnak. Támogatja a közlekedési infrastruktúra, az energiaellátás, vízellátás, vízrendezés és a közösségi közlekedés kistérségi fejlesztési irányait.

RÉSZCÉLOK:

- 3.1.1.1 Új beépítésre szánt fejlesztési területek kijelölése és rendezése
- 3.1.1.2 Új, a környezetre jelentős hatást nem gyakorló iparágak, energiatelepek, továbbá nemzetközi és hazai szolgáltató központok telepítése
- 3.1.1.3 Szakképzés, gyakorlati képzés, szakmai átképzés támogatása
- 3.1.1.4 Kis- és középvállalkozások beszállítói akkreditáltságának támogatása
- 3.1.1.5 Inkubátor tevékenység kezdő vállalkozásoknak (könyvelés, szaktanácsadás)
- 3.1.1.6 Vonzó befektetői környezet kialakítása
- 3.1.1.7 Mezőgazdasági telephelyek fejlesztése
- 3.1.1.8 Mezőgazdasági profil- és termékváltás támogatása
- 3.1.1.9 Helyi termelői értékesítési rendszer, termelői piacok kiépítésének támogatása
- 3.1.1.10 Tudásgazdaság megeremtése, ill. megerősítése.
- 3.1.1.11 Kistérségi intézményfenntartó hálózat fejlesztése
- 3.1.1.12 Közös kistérségi képzési programok megvalósítása
- 3.1.1.13 Térségi közlekedési infrastruktúra hálózat fejlesztése
- 3.1.1.14 Térségi, kistérségi turisztikai programcsomagok kidolgozása, megvalósítása és működtetése
- 3.1.1.15 Gazdasági együttműködési megállapodások, vállalkozások támogatása
- 3.1.1.16 Innovációs együttműködés

3.1.2 Humán erőforrás fejlesztés

Öskü települési öntudatának erősödéséhez a település fizikai erején túl a szellemi tőke, a humán infrastruktúra folyamatos fejlődését, fejlesztését el kell tudni érni. Cél a művelt, képzett és tanult társadalom. Érettségi vagy szakma minden fiatalnak. Biztosítani kell a tanulás lehetőségét a lecsúszott vagy szegregált társadalmi rétegekben éppúgy mint a családi vagy szociális problémákkal küzdő fiatalok esetében. Meg kell találni a gazdasági profilváltás miatt szükséges felnőtt átképzési lehetőségeket, helyet kell adni az idősek tanulási, művelődési igényeinek. A nemzetiségi, vallási vagy egyéb közösségek, fórumok tevékenységét támogatni, erősíteni kell. Az ezekhez szükséges infrastruktúrát a település eltartó képességének függvényében rehabilitálni, illetve fejleszteni szükséges.

Fejleszteni szükséges az egészségügyi és szociális ellátó rendszert. El kell kerülni, hogy bárki a faluban ellátatlan legyen, magára maradjon. Az ehhez szükséges információs rendszereket és infrastruktúrát, személyi feltételeket biztosítani kell. Lehetőség szerint a gazdasági szektor önkormányzati bevételeiből, valamint a kiegészítő állami és uniós támogatási rendszerekből meg kell teremteni a fejlesztések forrásait.

RÉSZCÉLOK:

- 3.1.2.1 Nemzetiségi csoportok tevékenységének támogatása
- 3.1.2.2 Hagyományőrző néprajzi csoportok, együttesek tevékenységének támogatása
- 3.1.2.3 Egyházi közösségek és programok támogatása
- 3.1.2.4 Önképzőkörök tevékenységének támogatása
- 3.1.2.5 Ösztöndíjrendszer kidolgozása a hátrányos helyzetű fiatalok oktatásának támogatására
- 3.1.2.6 Felnőttképzés, átképzés támogatása
- 3.1.2.7 Informatikai képzés minden korosztálynak
- 3.1.2.8 Iskolai napközöttthonos foglalkozások, szakkörök támogatása
- 3.1.2.9 Óvodai ellátás támogatása a hátrányos helyzetűek számára
- 3.1.2.10 Nyelvtanulás támogatása
- 3.1.2.11 Idegen nyelvű óvodai, iskolai ellátás fejlesztése
- 3.1.2.12 Vállalkozási ismeretek oktatása
- 3.1.2.13 Emelt szintű egész éves közmunka programok
- 3.1.2.14 Egészségház kialakítása, a településrészek egészségügyi ellátó intézményrendszerének fejlesztése
- 3.1.2.15 A közétkeztetés személyi és infrastrukturális feltételeinek javítása

- 3.1.2.16 Akadálymentes intézményrendszer és közlekedési lehetőségek biztosítása
- 3.1.2.17 Időskori ellátó rendszer és intézmények fejlesztése, bővítése
- 3.1.2.18 A lakosság egészségtudatosságának fejlesztése

3.1.3 A települési környezet fejlesztése

Erősíteni szükséges a település megtartó erejét. El kell érni, hogy a képzett munkaerő a településen belül maradjon. A település általános környezeti állapotát meg kell óvni a gazdasági termelésből és a bányászatból adódó környezeti terhelésektől, emellett biztosítani kell a természeti környezet értékeinek ápolását és fejlesztését. A települési infrastruktúra hálózatot a kompakt település elveit szem előtt tartva fejleszteni és fenntartani szükséges. A hiányzó elemeket ki kell építeni. El kell kerülni a beépítésre szánt területek aránytalan, olyan léptékű növekedését, amelyek már azok fenntarthatóságát veszélyeztetik. Ki kell dolgozni az amortizálódó területek (pl. faluközpont lakóterületei) megújulásának módszerét, iparfejlesztési és lakáspolitikát. Biztosítani kell a rekreációs, szabadidős és sport tevékenységek feltételrendszerét. Bővíteni kell a helyi közszolgáltatások körét lehetőséget adva többek között a minőségi kereskedelmi szolgáltatások, a helyi termelői és értékesítési hálózatok fejlődésének. Törekedni kell a korszerű energiagazdálkodásra, támogatni kell a megújuló energiák használatához kapcsolódó fejlesztéseket.

A rómaiak és Öskü község népeinek öröksége az ókortól kezdve meghatározza az itt élők hovatartozását mind lakóhelyi, mind kulturális, vallási kötődésüket tekintve. A lokálpatrióta szellemiség gyökerei a településen évszázadok óta megtalálhatók. Ennek ismeretében erősíteni kívánja a település az ösküi lakosok öntudatának és közösségeinek erősödését, amelyek egyben erősítik Öskü község identitásának egységét is. Fel kell tárnai a történelmi, kulturális, természeti és épített örökség még rejtett vagy elhanyagolt elemeit, értékeit és lehetőséget kell biztosítani a településen élőknek, hogy ezeket az értékeket elérjék, ápolják az értéket a településen kívül képviseljék vagy népszerűsítsék.

A települési arculat formálása érdekében társadalmi konszenzuson alapuló faluképi arculati rendszer kiépítését kell támogatni, amely biztosítja a települési értéktár elemeinek gyarapodását.

RÉSZCÉLOK:

- 3.1.3.1 Helytörténeti, régészeti, kulturális értékek feltárásának támogatása
- 3.1.3.2 Az épített örökség értékeinek felmérése, védelmének és megújításának támogatása
- 3.1.3.3 Közösségi helyek fejlesztésének támogatása (kávéház- és kocsmaprogram, ifjúsági klub)
- 3.1.3.4 Települési közlekedési infrastruktúra fejlesztése
- 3.1.3.5 Közműhálózatok fejlesztése
- 3.1.3.6 A települést kettészelő vasútvonal kiváltása a belterületen kívülre
- 3.1.3.7 Közösségi közlekedés hálózatának fejlesztése
- 3.1.3.8 Kerékpáros közlekedés és közlekedési hálózat fejlesztése
- 3.1.3.9 Rehabilitációs lakáspolitikai kidolgozása
- 3.1.3.10 Védett épített örökség komplex megújításának támogatása
- 3.1.3.11 A településközpont közterületeinek rehabilitációja, közösségi köztéri funkciók fejlesztése
- 3.1.3.12 A **Klubecz-patak** és a kiváltásra kerülő vasútvonal mentén összefüggő közterületi, zöldfelületi, szabadidős területsáv kiépítése. A forrásterület komplex környezeti rehabilitációja.
- 3.1.3.13 Az egykori malmok új funkciókkal történő megújítása.
- 3.1.3.14 Kereskedelmi szolgáltatások körének bővítése, termelői piac, kisbolthálózat fejlesztése
- 3.1.3.15 Lakóépületek, középületek energetikai megújítása, megújuló energiák használatának támogatása
- 3.1.3.16 Megújuló energiát hasznosító telepek létesítése
- 3.1.3.17 A **Kikiri-tó** környezetének tájrehabilitációja, vízrendezése, tanösvény kiépítése
- 3.1.3.18 A község turisztikai szolgáltatásainak, szálláshelyeinek bővítése
- 3.1.3.19 Sport, szabadidős, rekreációs területek, létesítmények fejlesztése
- 3.1.3.20 Rehabilitációs program kidolgozása a faluközponti lakóterületek megújulására

- 3.1.3.21 Szelektív hulladékkezelő rendszer és szolgáltatások fejlesztése, az illegális hulladéklerakók felszámolása
- 3.1.3.22 Növekvő közbiztonság

3.2 Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása

A koncepció a történelmi fejlődést, a kialakult hagyományokat és a települési identitás erősítését figyelembe véve 8 településrészt határol le.

1. Ófalu

Területe megegyezik a történelmi Öskü település területével, beleértve a pataktól (vasúttól) északra és délre eső történelmi településrészeket, a kenderesi Bántai út, Ösbő vezér és Hársfa utcák környékét.

2. Öskü-Külső

Tipikus falusias beépítésű terület, amely jellemzően a '60-as évek szocialista lakásépítési hulláma következtében az Ófalu, a történelmi településközpont területének továbbépítésével indul fejlődésnek.

3. Északi iparterület

A rendszerváltozást követően fejlődésnek indult gazdasági terület az egykori termelőszövetkezeti major területéből indul ki, majd hozzákapcsolódnak az Ady Endre utca környéki telephelyek. Vegyesen állattartás és szállítmányozási tevékenység jellemzi.

4. Déli iparterület

A bányaműveléshez kapcsolódó építőanyag gyártó telephelyből és környezetéből, valamint a 8-as úttól délre fekvő majorhoz kapcsolódó, a közelmúltban fejlesztésnek indult iparterületből (Vadrózsa Ipari Zóna) álló területrész.

5. Szőlőhegy (Péti szőlők)

Tipikus szőlőhegy pinceépületekkel. Területének lehatárolása a térképi nyilvántartásokon jól követhető.

6. Külterületi erdők

7. Külterületi mezőgazdasági területek

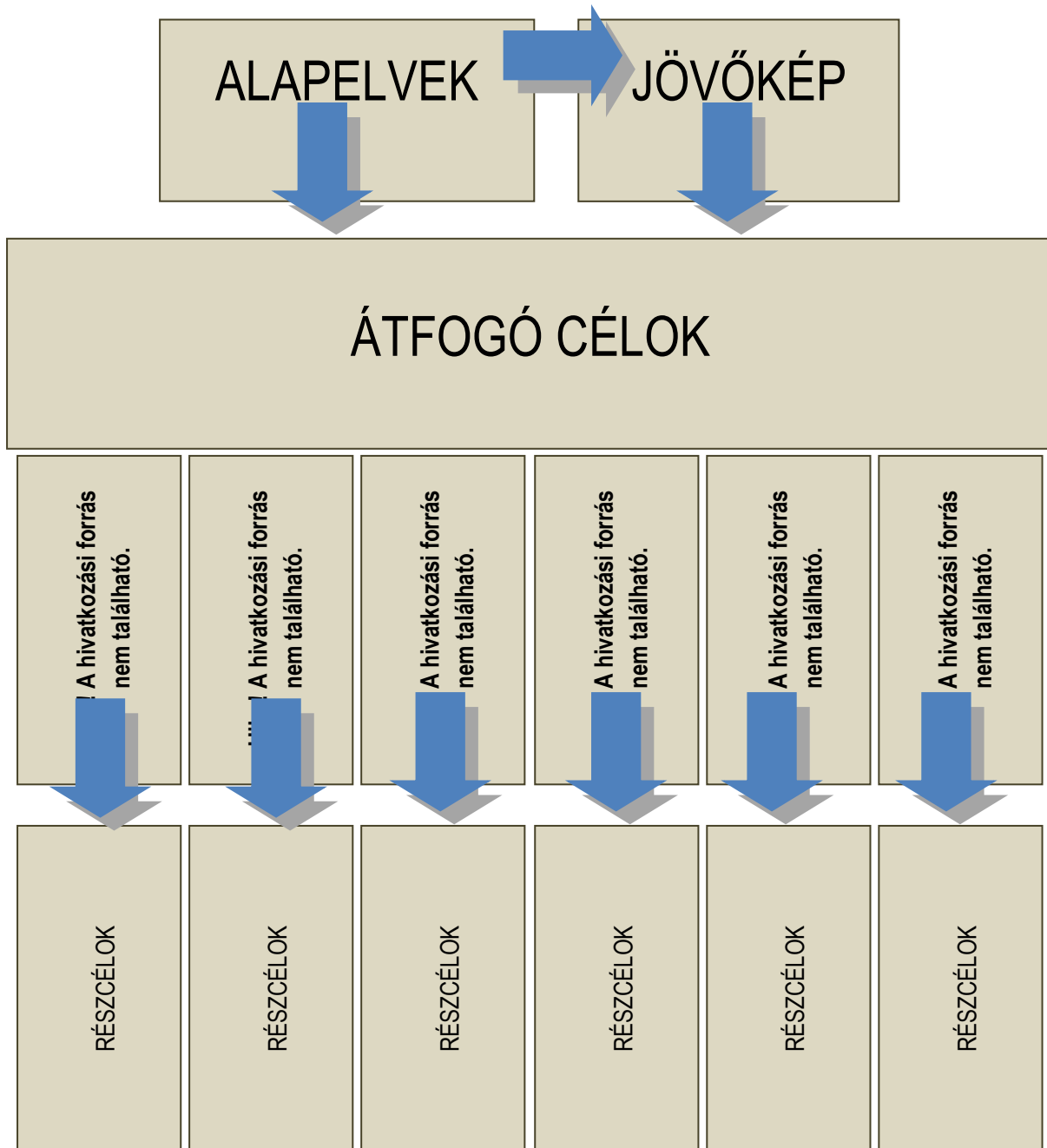
8. Katonai gyakorlótér

Sajátos természeti karakterrel rendelkező összefüggő kiterjedt füves erdős terület a településtől északra.

3.2.1 A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

- A település arculata egységes és mindenki által elfogadott, a településképi arculati kézikönyvben rögzített elvek szerint formálódik.

A koncepció célrendszere c. 1. fejezet a jövőkép, az azok megvalósítását szolgáló célok és alapelvek kapcsolatát bemutató ábrával indul. Az ábra kapcsolatrendszerén belüli 3 átfogó célhoz kapcsolódnak a 3.1 fejezetben felsorolt specifikus célok, azok az átfogó célból levezetett középtávú célkitűzések, melyek együttes és összehangolt elérése biztosítja az átfogó cél érvényesülését. Ezek a részcélok/specifikus célok az átfogó célnál kevésbé komplexek, csak egy-egy szakterületet ölelnek fel.

3.2.2 A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

1. Ófalu településrész fejlesztési céljai

Az Ófalu történelmi struktúrájából eredően vegyes szerkezetű, ahol többféle beépítés funkció, utcakarakter él hosszú ideje egymás mellett. A terület sajátossága, hogy a telekszerkezet évszázadok óta változatlan, a települést szétvágó vasútvonal is csak a patak völgyének természetes adottságait változtatta meg.

A történelmi beépítést és telekrendszert őrző tömbök rehabilitációjára programot, támogatási rendszert kell kidolgozni, figyelembe véve a megváltozott lakhatási lehetőségeket és igényeket, az átalakult közterület használatot. Kiemelt fejlesztési cél emellett összefüggő többfunkciós gyalogos közterületek, közösségi terek kialakítása. A turisztikailag kiemelt fontosságú Kerektemplom és környékének zöldfelület és vízrendezéssel egybekötött komplex megújítását meg kell oldani a terület régészeti és építéstörténeti kutatását követően. A programba be kell kapcsolni a Basa-lak és a Sörház-malom közcélú hasznosítását is. A védettség alatt álló, vagy védelemre javasolt épületek védelmét folyamatosan biztosítani kell.

Az épületállomány és a közterületi rendszer megfelelő feltételeket biztosít a turizmus, falusi vendéglátás céljainak megvalósításához. A terület arculatát egységes elvek mellett táj- és kertépítési szakemberek bevonásával fejleszteni szükséges. A területet a fiatal családok számára vonzóvá kell tenni.

A vasútvonal jelenléte a település központjában súlyos gondokat okoz. Bármilyen eredményt is hoznak a vonalszakasz kiváltására irányuló törekvések, a Klubecz-patak mentén összefüggő közterületi, zöldfelületi, szabadidős területsávot kell kiépíteni, komplex környezeti rehabilitációt kell megvalósítani a forrásterülettől egészen a Veres (Cserepes) malommal bezárólag. A területsáv fejlesztésével a két településrész közötti kapcsolatokat erősíteni kell.

A községi szinten átgondolt intézményrendszer hiányzó létesítményeinek potenciális helye a községközpont, azonban tartózkodni kell a terület túlépítésétől, a falusias karaktertől határozottan eltérő léptékű beépítésektől. A meglévő intézmények fejlesztési lehetőségeit a rendezés során biztosítani szükséges.

2. Öskü-Külső településrész fejlesztési céljai

A településrész a '60-as, '70-es évektől folyamatosan épül ki, épületállománya többnyire lakóépületekből áll. Az egyes utcaszakaszokon jól végigkövethető az építés éve. A terület hiányos infrastruktúráját folyamatosan fejleszteni szükséges, a hiányzó közmű és járdaszakaszokat ki kell építeni, az utcák zöldfelületeit fasorok ültetésével rendezett csapadékvíz elvezetéssel, közvilágítás rekonstrukcióval kell javítani.

A korábban épített lakóépületek épületenergetikai korszerűsítését támogatni szükséges, mely során tekintettel kell lenni az alkalmazott megoldások következtében megváltozó utcaképre.

3. Északi iparterület fejlesztési céljai

A terület a rendszerváltozást követően indult fejlődésnek. Az egykori termelőszövetkezeti majort több részre osztották, a hasznosítást tekintve megmaradt az állattartás, a többi területen különféle vállalkozások telephelyei találhatóak. Az Ady Endre utca végén szállítmányozással foglalkozó vállalkozás, gépjárműjavító telephely létesült.

Cél a két területrész között összefüggő vállalkozási övezet kialakítása, a területfejlesztés infrastrukturális feltételeinek biztosítása.

4. Déli iparterület fejlesztési céljai

A terület tájképileg érzékeny egységet alkot. A völgyben két helyen indult el a terület fejlesztése. A keleti részen az egykori földműveléshez állattartó létesítmények épültek és állattartás folyik. A nyugati részen pedig a szomszédos bányához kapcsolódóan építőanyag gyártó vállalkozás működött hosszú ideig. Az Önkormányzat a keleti

részhez kapcsolódóan a közelmúltban ipari területfejlesztési programot kezdett meg. A Vadrózsa Ipari Zónában közművesítéseket végeztek és napelempark létesült. Cél a fejlesztések folytatása és az infrastrukturális feltételek javítása. Olyan fejlesztések támogathatók a területen, amelyek a környezetre káros terhelést nem okoznak és a telephelyek beépítése a tájkarakterhez igazítható.

5. Szőlőhegy (Péti szőlők) településrész fejlesztési céljai

A település karakteres külterületi része a középkor óta meglévő szőlőhegy területe. Az egykor Várpalotához, Péthez tartozó területrészen belül kiskertes gazdálkodást, szőlőművelést folytatnak. A birtokrendszer még őrzi a kisbirtokos telekszerkezetet, az épületállomány viszont vegyes képet mutat. A táj karakterét hatékony építési kontroll mellett meg kell őrizni. Meg kell fékezni a pincék, prэшázak lakó- vagy üdülőépületté alakítását.

Támogatni kell a területen belül a hagyományos szőlőművelést, gyümölcsstermesztést és kertgazdálkodást.

6. Külterületi erdők fejlesztési céljai

A külterület erdős és gyepes részein cél a kialakult tájjelleg és a természeti értékek megóvása, a jelenlegi művelési ágak megtartása, az erdő- és gyepgazdálkodás domincanciájának fenntartása. A nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló (Natura 2000) területeken a település fő célja a védett növény- és állatfajok, közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása. Ennek érdekében a cél az erdős területeken a védendő erdőállományok állapotának, elegyarányának, korosztályviszonyainak javítása, a termőhely jelentős korlátait figyelembe vevő, igen kíméletes, a természetes erdőfejlődési és felújulási folyamatokat figyelembe vevő erdőgazdálkodási módok előtérbe helyezésével.

Az elsődleges cél a gyepes élőhelyek gyepként való megtartása. A gyepek egy részét juhokkal legeltetik, mely segítségével a gyepek cserjésedése megakadályozható. A területen a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, új nyomvonalú utak kialakítása, földutak stabilizált, vagy burkolttá alakítása nem megengedett.

7. Külterületi mezőgazdasági területek fejlesztési céljai

Öskü szántóterületei esetében a település célja a kialakult tájjelleg megőrzése, a mezőgazdasági táblákat kísérő/ övező mezővédő erdősávok telepítése. Cél a külterületi táj- és területhasználat korszerűsítése, ebben a helyi közösségi részvétel erősítése, fejlesztése.

8. Katonai gyakorlótér fejlesztési céljai

Öskü lakóinak életét már a 19. század óta érinti a településtől északra kialakított, kiterjedt katonai gyakorlótér. A katonai tevékenység a Bakony egyik legszebb táji környezetében zajlik, amely esetenként kénytelen elviselni a tevékenységből adódó negatív hatásokat. A település célja a Magyar Honvédséggel való folyamatos kommunikáció fenntartása és a lehetőségek szerinti kettős hasznosítás biztosítása. A hasznosítás célja a település turisztikai szolgáltatásainak bővítése.